

Nordea Bank AB Latvijas filiāle

Paveiktais finanšu noziegumu novēršanas
un apkarošanas jomā banku līmenī



BANKAS PROFILS

Īss bankas apraksts

Nordea ir vadošā finanšu pakalpojumu grupa Ziemeļeiropas un Baltijas valstu reģionā, kuras noguldījumu fondu garantē Zviedrija. Nordea Latvijā darbojas kā Nordea Bank AB filiāle (turpmāk – Filiāle) un ir viena no vadošajām bankām, ir stabila un droša, ar augstiem kredītreitingiem Latvijas finanšu tirgū. Atsevišķos segmentos Filiāle ir izvirzījusi līderpozīcijās, piemēram, uzņēmumu kredītēšanas, mājokļu kredītēšanas, auto līzīngā un Individuālās apkalpošanas (Private Banking) jomās. Šobrīd Filiālē un Nordea meitas sabiedrībās Latvijā kopumā strādā teju 500 darbinieku gan Rīgā, gan reģionos.

Kredītreitings, ja tas piešķirts bankai, vai tās emitētajiem un/vai regulētajā tirgū iekļautajiem finanšu instrumentiem

AA- kredītreitings (pēc Fitch, Standard & Poor's).

Galvenie bankas darbības (biznesa) virzieni

- Korporatīvo klientu un privātpersonu apkalpošana un kredītēšana;

- Uzkrājumu produkti Individuālās apkalpošanas (Private Banking) klientiem;
- Nordea Finance Latvia līzings, faktoringš un citi pakalpojumi;
- Digitālie bankas attālinātie pakalpojumi (Nordea Online, Kontaktu centrs);
- Pensiju 2. līmenis, Pensiju 3. līmenis;
- Noguldījumi un investīcijas.

Apgrozījums (% no kopējā apgrozījuma) ar uzņēmumiem, kas klasificējas kā čaulas uzņēmumi

Saskaņā ar Filiāles politiku, čaulas kompānijas nav filiāles mērķa klienti. Kaut arī Filiāles klientu portfeli ir identificētas dažas čaulas kompānijas, to apgrozījums nepārsniedz 0.5% no kopējā Filiāles apgrozījuma.

Akcionāru struktūra un darbības (biznesa) profils

Nordea Bank AB Latvijā darbojas kā filiāle. Nordea Bank AB ir publiski kotēta akciju sabiedrība. Nordea grupas prezidents ir Kaspers fon Koskuls (Casper von Koskull). Akcionāri pieejami šeit: <https://www.nordea.com/en/investor-relations/share/shareholders/>

BIZNESA MODEĻA IZMAIŅAS, KAS VEIKTAS, LAI NODROŠINĀTU NILLTF ATBILSTĪBAS STANDARTU IEVĒROŠANU

(norāda ievērojamas, nozīmīgas un ar būtisku ietekmi)

Atkarība no transakciju (maksājumu) biznesa un tā izmaiņas (rādītāju salīdzinājums 2015., 2016. gadā, 2017. 1. pusgadā)

Klientiem kļūstot aktīvākiem, maksājumu skaits pieaug. Tajā pašā laikā maksājumu komisiju ieņēmumu īpatsvars pret kopējiem bankas ieņēmumiem šā gada pirmajā pusgadā bija 5% apmērā un nav liels.

	2015	2016	2017 1H
Maksājumu komisiju ieņēmumi pret kopējiem ieņēmumiem (pēc vadības grāmatvedības datiem)	4%	4%	5%

Biznesa virzienu dažādošana / biznesa virzieni, kurus plāno attīstīt pārveidotajā biznesa modelī (ja biznesa modeli plānots mainīt)

Filiāles biznesa virzienu dažādošana saistīta ar digitālo risinājumu attīstību un bankas pakalpojumu nodrošināšanu klientiem attālināti. Pamanāmākie panākumi jaunu produktu un

pakalpojumu nodrošināšanā ir Nordea attālinātās konsultācijas gan privātpersonām, gan korporatīvajiem klientiem un jaunie, drošie autentifikācijas rīki (Nordea kodu lietotne un Kodu kalkulators), pirmais pirkstu nospiedumu identifikators Baltijā, korporatīvais interneta portāls ar tiešsaistes konta atvēršanas risinājumu, kā arī jaunā, modernā mobilā lietotne.

Apgrozījuma samazinājums (izmaiņas) apkalpojot čaulas uzņēmumus (rādītāju salīdzinājums 2015., 2016. gadā, 2017. 1. pusgadā)

Šāda veida statistikas dati netika apkopoti. Čaulas kompānijas nav Filiāles mērķa klienti.

Trūkumu novēršanas darbības pēc FKTK noteiktajām prasībām, ja tādas tikušas piemērotas (piemēram, noslēdzot administratīvos līgumus, FKTK vēstules, lēmumi)

Nav bijušas papildu FKTK prasības, kas piemērotas Filiālei.

Prognozes, aprēķini, kas apliecina bankas izvēlēta biznesa modeļa ilgtspējību tuvākajos 3 gados, ja ievērojami samazināsies apgrozījums, piemēram, neapkalpojot čaulas uzņēmumus

Čaulas kompānijas nav Filiāles mērķa klienti, tāpēc aktuāli aprēķini par ilgtspējību nākotnē šobrīd nav pieejami. Filiāle turpina strādāt atbilstoši izvēlētajai biznesa stratēģijai, kā rezultātā 2017. gada pirmajā pusgadā kopējie aizdevumu apjomi palielinājušies par 2%, no kuriem aizdevumi korporatīvajiem klientiem pieauguši par 5%. Vairāk par šā gada pirmā pusgada finanšu rezultātiem iespējams lasīt šeit.

¹FKTK Klientu padziļinātās izpētes normatīvie noteikumi kredītiestādēm un licencētām maksājumu un elektroniskās naudas iestādēm 1.8. punktu čaulas kompānijas definīcija ir sekojoša:

1.8. čaulas kompānija – kompānija, kurai raksturīga viena vai vairākas šādas pazīmes:

1.8.1. nav pierādāma kompānijas saistība ar faktiski saimniecisko darbību un kompānijas darbība veido mazu vai neveido nekādu ekonomisko vērtību, un kredītiestādes rīcībā nav dokumentāras informācijas, kas pierāda pretējo;

1.8.2. kompānija nesagatavo un neiesniedz kompetentajām pārraudzības institūcijām gada finanšu pārskatus par savu darbību;

1.8.3. kompānijai nav fiziskas darbības vietas, bet tikai pasta kastīte vai saziņas adrese.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

Jaunas politikas un procedūru attīstība (pilnveide)

Nordea grupas ietvaros ir notikušas būtiskas izmaiņas AML/CTF jomā, un izmaiņu rezultātā tika ievērojami uzlabotas ar AML/CTF saistītās politikas. Svarīgi ir arī atzīmēt, ka tika izstrādāti detalizēti AML/CTF standarti, kuri ir tieši piemērojami visiem Nordea grupas dalībniekiem, tajā skaitā arī Filiālei.

ANO, ES, nacionālo finanšu sankciju atbilstības politika; ārvalstu vienpusējo, eksteritoriālo, piemēram, OFAC sankciju ievērošanas politika

Nordea grupā nepārtraukti tiek pilnveidotas un uzlabotas politikas attiecībā uz sankciju (ANO, ES, OFAC u.c.) pārvaldību. Papildus tam 2016. gadā tika izstrādāti jauni Sankciju pārvaldības standarti, definējot stingras un detalizētas prasības attiecībā uz sankciju ievērošanu.

Caurspīdīguma pieaugums (pieejamās informācijas kvalitātes uzlabošana par maksājumiem, publiski pieejamajām atskaitēm par atbilstības jomu utt.); vadības un/vai pārraudzības funkcijas stiprināšana (jauni darbinieki, ziņošanas vadlīnijas utt.); nozīmēts speciāls finanšu sankciju ievērošanas speciālists (funkcija)

Strukturālo izmaiņu rezultātā 2016. gadā Nordea grupas līmenī ir izveidots jauns un spēcīgs Sankciju pārvaldības departaments. Strukturālvienībā darbojas augsti kvalificēti speciālisti, kuri ir atbildīgi par sankciju ievērošanu visā Nordea grupā un atbalsta sniegšanu katram Nordea grupas dalībniekam.

IEKŠĒJĀ KONTROLE

Strukturālās izmaiņas iekšējās kontroles sistēmas organizācijā, ja tādas notikušas

2016. gada sākumā tika uzsāktas ievērojamas izmaiņas AML/CTF organizatoriskajā struktūrā visā Nordea grupā un 2016. gada maijā tika izveidota jauna struktūrvienība "Nordea Group AML&Sanctions" ietverot sevī Sankciju, Darījumu uzraudzību un Zini savu klientu datu pārraudzību. Strukturālās izmaiņas tika piemērotas arī Filiālē, kuru rezultātā NILLTFN jomā strādājošo darbinieku skaits ir trīskāršojies.

Izmaiņas / klientu izpētē / padziļinātā klientu izpētē / politiski nozīmīgu personu izpētē / starptautisko finanšu sankciju uzraudzībā

2017. gada sākumā Filiālē tika izstrādāti un apstiprināti jauni NILLTFN iekšējās kontroles sistēmas noteikumi, nosakot stingrākas prasības klientu izvērtēšanā, klienta NILLTFN riska novērtēšanā un to uzraudzībā.

Izmaiņas jaunu klientu akceptācijas politikā un procedūrās, tajā skaitā sadarbojoties ar aģentiem (trešajām personām)

Saskaņā ar Filiāles politiku Filiāle neizmanto aģentu pakalpojumus.

DARBINIEKU APMĀCĪBAS

2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā veiktās apmācības NILLTFN jomā

2016. gadā Nordea grupā tika izstrādāti jauni e-mācību kursi NILLTFN jomā un pielāgoti lokālajām vajadzībām un likumdošanai. Mācību kurss visiem esošiem un jauniem darbiniekiem ir obligāts, tajā skaitā šādu apmācību neatņemama un obligāta sastāvdaļa ir tests.

Iekšējās / ārējās apmācības

Visi NILLTFN jomā strādājošie darbinieki Latvijā 2016. un 2017. gadā ir apmeklējuši ārējās mācības, kuras tika organizētas no "Compliance Baltic SIA" puses, un veiksmīgi ieguvuši sertifikātus. Papildus tam regulāri tiek apmeklētas arī citas ārējās mācības, tostarp ārējās e-mācības, ņemot vērā NILLTFN darbinieku pienākumus.

Darbinieku testēšanas un sertifikācijas rezultāti

NILLTFN atbildīgais darbinieks 2017. gadā apmeklēja klātienē mācības Luksemburgā un ieguva CAMS (certified anti money laundering specialist) sertifikātu.

NEATKARĪGĀS NILLTFN IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS PĀRBAUDES

Neatkarīgo vērtētāju (konsultantu) pārbauzu rezultāti; neatkarīgo pārbauzu rekomendāciju ieviešanas līmenis; turpmākie soļi darbības uzlabošanas plānu ieviešanā; iekšējā audita iespējas veikt neatkarīgas pārbaudes NILLTF novēršanas jomā; citas ārējās neatkarīgās pārbaudes (auditi), to rezultāti

2017. gada pirmajā pusē tika veikts neatkarīgais Nordea grupas iekšējais audits, koncentrējoties uz Filiāles darbības atbilstību Latvijas normatīvo aktu prasībām. Lielākā daļa audita ieteikumu šobrīd ir ieviesti un pilnībā plānots tos ieviest līdz 2017. gada septembra beigām.

AUTOMATIZĒTAS (IT) SISTĒMAS UN RĪKI

Īss apraksts par IT sistēmām, izmaiņām (atjauninājumiem) 2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā, ja tādas ir veiktas; Banku pamatoperāciju programnodrošinājums: nosaukums/ piegādātājs

T24 / TEMENOS

**NILLTF novērtēšanas darījumu uzraudzības sistēma:
nosaukums/pielāgātājs**

Financial Anti-Crime Platform / BAE Systems Applied Intelligence

**Finanšu sankciju monitoringa sistēma:
nosaukums/pielāgātājs / tiešsaiste 24/7 vai T+1/2/3**

- Financial Anti-Crime Platform / BAE Systems Applied Intelligence / 24/7 un T+1/2/3
- Swift Screening Services / SWIFT / 24/7

Citi IT rīki un risinājumi

- Iekšējie IT risinājumi, nodrošinot Klienta NILLTF riska novērtējumu un screeningu pret speciālajiem sarakstiem;
- Starptautiskais uzņēmumu reģistrs BUREAU VAN DIJK (<http://www.bvdinfo.com/en-gb/our-products/company-information/international-products/orbis>);
- Dow Jones (www.dowjones.com/products/risk-compliance/).

**Novērtētie trūkumi, efektivitātes uzlabojumi,
īpaši starptautisko finanšu sankciju vadībā**

Filiāle nepārtraukti uzlabo un stiprina iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitāti, lai nepieļautu noteikto sankciju pārkāpumus.

KLIENTU UN BIZNESA VIRZIENU RISKU MAZINĀŠANA

Biznesa virzieni, no kuriem banka ir atteikusies

Filiāle turpina darboties un orientējas uz rezidentiem vai personām, kurām ir saikne ar Latvijas Republiku.

**Paaugstināta riska klientu samazinājums
(salīdzinājums 2015., 2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā)**

Filiāle neuztur darījuma attiecības ar paaugstināta riska klientiem.

Izmaiņas klientu bāzē pēc jurisdikcijas (tabula, grafiks)

Būtiskas izmaiņas klientu bāzē pēc jurisdikcijas nav notikušas, ņemot vērā, ka Filiāles mērķa klienti ir Latvijas rezidenti vai personas, kurām ir saikne ar Latvijas Republiku.

PEP klientu skaita izmaiņas

Pirms izmaiņām normatīvos noteikumos saistībā ar PEP definīciju Filiāles mērķa klientu lokā neietilpa politiski nozīmīgas personas un klientu portfelī bija tikai daži klienti. Pēc izmaiņām PEP definīcijā uz 2017. gada sākumu PEP skaita apmērs nepārsniedza 1% no kopējās klientu bāzes.

NILLTF riska līmeņa (scoring) samazinājums klientu vidū (salīdzinājums 2015., 2016. gadā un 2017. gada 1. pusgadā)

2015. un 2016. gadā augsta riska klientu skaits no kopēja klientu portfeļa bija līdz 1.5%. 2016. gada beigās mainoties NILLTF riska līmeņa (*scoring*) novērtēšanas metodoloģijai, uz 2017. gadu augsta riska klientu apmērs ir ap 3.5% no kopējā klientu portfeļa.

Mērķa tirgi

- Lielo, mazo un vidējo korporatīvo klientu apkalpošana un finansēšana;
- Privātpersonu apkalpošana, finansēšana, investīcijas;
- Individuālās apkalpošanas (*Private Banking*) pakalpojumu klāsts;
- *Nordea Finance Latvia* līzings un citi pakalpojumi;
- Digitālie bankas attālinātie pakalpojumi (*Nordea Online, Kontaktu centrs*);
- Pensiju 2. līmenis, Pensiju 3. līmenis, pensiju produkti.

Tendences klientu aktīvu strukturēšanā (piemēram, virzība no īstermiņa aktīviem uz garāka termiņa aktīviem, virzība no transakcijām uz ilgāka termiņa aktīvu izvietojumu pārvaldībai utt.)

Pašlaik Filiāles kredīti ar termiņu līdz vienam gadam veido 12% no visiem kredītiem, salīdzinot ar 15% uz 2015. gada beigām².

²Nordea bankas filiāle ievēro Nordea grupas finanšu rezultātu publicēšanas vadlīnijas, kā rezultātā grāmatvedības dati (Legal accounting rezultāti) netiek publicēti un nav paredzēti publiskai izplatīšanai.